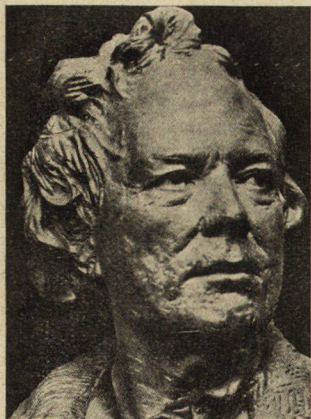

Глукъ, Кристофъ Вилибалдъ — Gluck, Christoph Willibald — знаменитъ обновитель на сериозната опера, род. 2 юли 1714 въ Еразбахъ (Оберпфалцъ), умр. 15 ноемв. 1787 въ Виена; баща му е билъ лесничей

Кристофъ Глукъ

на князь Лобковицъ въ Айзенбергъ, дето получава първоначално образование. 1726 постъпва въ училището на Иезуитската църква въ Комотау, като въ това време е билъ пѣвецъ въ хора на сжщата. За да намѣри препитание — отива въ Прага, и живѣе като пѣвецъ и цигуларъ, като сжщевременно учи при Черногорски, подъ чието ръководство става единъ първостепенъ челистъ. 1736 въ Виена Г. е билъ чутъ отъ ломбардския князь Мелци, който останалъ толкова възхитенъ отъ дарбата му, че го изпраща да учи понататкъ при Джовани Самартини въ Милано. Тукъ се явява първата му опера „Artaserse“, последвана отъ цѣла редица: „Demetrio“, „Demofonte“, „Tigrana“ и др., които скоро направятъ името му прочуто дотолкова, че 1745 бива призованъ въ Лондонъ, за да пише опери за Haymarket Theater. Първата, писана за Лондонъ, опера е „La Caduta di Giganti“, както и едно

пастичио „Piramo e Tisba“, съставенно отъ най-хубавитъ му по-раншнини опери, съ което претърпѣлъ, обаче, пълна несполука. Следъ това го виждаме капелмайсторъ на оперната труппа на Минготи, съ която посещава Дрезденъ, дето пише празничната игра „Le nozze d'Ercole e d'Ebe“ (1747), после Прага (1748/9), Хамбургъ, Копенхагенъ („La comtesse de numi“ — 1749). Отъ 1750 живѣе въ Виена — като 1754-1764 е капелмайсторъ на Придворната опера, като презъ това време пише щѣлата редица опери за Прага и Римъ, а сжщо и отдѣлни арии за представлениия на французската комическа опера въ Виена, както и щѣли творби: „L'arbre enschanté“, „La rencontre imprévue“ и др., и балетитъ: „L'orfano della China“, „Allessandro“ и „Don Giovanni“. Всички тѣзи опери сж били написани въ италиански стилъ. 1762 Г. намира въ лицето на поета Калцабиджи своя конгениаленъ либретистъ, който напълно сподѣля неговитъ идеи за реформирането на операта. Калцабиджи написва текста на „Орфей и Евридика“, въ която Г. прокарва своята реформа: естественост и правдивост въ изрза, и изглабяване въ драматическото действие, последвана отъ „Алцеста“ и „Парисъ и Елена“. Понеже идентъ му останали неразбрани, Г. пише между тѣзи три опери и нѣколко въ италиански стилъ. За да може да я наложи, той се стреми да си пробие пътъ въ Парижъ. Французскиятъ посланикъ въ Виена Лъо Вланъ дьо Рюе му написва върху Расиновата „Ифигения“ текстъ за музикална драма, и му помага да завърже връзки съ Парижъ. 1774 Г. дирижира въ Парижъ „Ифигения въ Авлида“. Следъ това биватъ представени (преработени) и „Орфей“ и „Алцеста“ — при необикновено голѣмъ успѣхъ. Парижката публика се раздѣля на две партии, една за Г., друга — за Пичини.

Отначало успѣхътъ е билъ ниа страната на последния, чийто „Рсоланъ“ 1778 е ималъ грамаденъ успѣхъ — до като „Армида“ на Г., дадена една година по-рано, е била посрещната хладно. Но съ „Ифигения въ Таврида“ (1779) Г. е ималъ такъвъ голѣмъ успѣхъ, че нанася решителенъ ударъ на Пичиниститъ, и